

Kapittel 11: Enkel lineær regresjon og korrelasjon

TMA4245 Statistikk

11.4-11.5: Egenskaper til MKE for regresjonskoeffisientane.

Turid.Follestad@math.ntnu.no – p.1/10

Enkel lineær regresjon - modell

- Ein stokastisk variabel Y med $E(Y) = \mu$ og $\text{Var}(Y) = \sigma^2$ kan skrivast

$$Y = \mu + \epsilon, \quad \text{der } E(\epsilon) = 0, \quad \text{og } \text{Var}(\epsilon) = \sigma^2.$$

- **Enkel lineær regresjon:** Relaterer avhengig variabel Y (stokastisk) til uavhengig variabel (forklaringsvariabel) x (ikkje-stokastisk) ved

$$Y = \alpha + \beta x + \epsilon, \quad \text{der } E(\epsilon) = 0, \quad \text{og } \text{Var}(\epsilon) = \sigma^2,$$

$$\begin{aligned} E(Y|x) &= \mu_{Y|x} = \alpha + \beta x, \\ \text{Var}(Y|x) &= \sigma_{Y|x}^2 = \sigma^2. \end{aligned}$$

Enkel lineær regresjon - tilpasning

- **Tilpassa regresjonslinje:** $\hat{y} = a + bx$, der a og b er estimat for regresjonskoeffisientane α og β .
- **Minste kvadratsums estimat** for α og β , basert på data (x_i, y_i) , $i = 1, \dots, n$: Verdier a og b som minimerer

$$SSE = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 = \sum_{i=1}^n e_i^2, \quad e_i = \text{residual}$$

- **Minste kvadratsums estimatorar** A og B (stokastiske variablar):

$$B = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})Y_i}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(Y_i - \bar{Y})}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$$

$$A = \bar{Y} - B\bar{x}$$

TMA4245: Kapittel 11 del 2 – p.3/10

Estimator for σ^2

- Ein forventningsrett estimator for σ^2 er

$$\begin{aligned} S^2 &= \frac{SSE}{n-2} = \frac{\sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{Y}_i)^2}{n-2} \\ &= \frac{\sum_{i=1}^n (Y_i - A - Bx_i)^2}{n-2} \end{aligned}$$

- Dette er *ikkje* sannsynsmaksimeringsestimatoren, SME for σ^2 er $\frac{n-2}{n}S^2$.
- Har at $\frac{(n-2)S^2}{\sigma^2}$ er kjikvadrat-fordelt med $n-2$ fridomsgrader.

TMA4245: Kapittel 11 del 2 – p.4/10

Egenskaper til MKE A og B

Situasjon:

- Utvalg (x_i, Y_i) , $i = 1, \dots, n$.
- For oss er x_i ein konstant, observert utan støy, dvs. $E(x_i) = x_i$ og $\text{Var}(x_i) = 0$.
- $Y_i = \alpha + \beta x_i + \epsilon_i$
- Antar ϵ_i normalfordelt, dvs. $\epsilon_i \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2)$.
- Sidan Y_i er ein lineær funksjon av ϵ_i , er Y_i også normalfordelt, med

$$\begin{aligned} E(Y_i) &= E(\alpha + \beta x_i + \epsilon_i) = \alpha + \beta x_i + 0 = \alpha + \beta x_i \\ \text{Var}(Y_i) &= \text{Var}(\alpha + \beta x_i + \epsilon_i) = 0 + 0 + \sigma^2 = \sigma^2 \end{aligned}$$

- ϵ_i 'ane uavhengige $\Rightarrow Y_i$ og Y_j er uavhengige for $i \neq j$.
- Får at

$$\begin{aligned} E(\bar{Y}) &= E\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Y_i\right) = \alpha + \beta \bar{x} \\ \text{Var}(\bar{Y}) &= \text{Var}\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Y_i\right) = \frac{\sigma^2}{n} \end{aligned}$$

TMA4245: Kapittel 11 del 2 – p.5/10

Estimatoren B for stigningstalet β

- Estimator: $B = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) Y_i}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$
- B er normalfordelt med $E(B) = \beta$ og $\text{Var}(B) = \sigma^2 / \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$ (avhengig av design, dvs. valg av x_i -ane).
- Bereknar konfidensintervall og baserer hypotesetesting på at

$$T = \frac{B - \beta}{S / \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}$$

er t -fordelt med $n - 2$ fridomsgrader.

TMA4245: Kapittel 11 del 2 – p.6/10

Estimatoren B (forts.)

- Aktuell hypotesetest: Test

$$H_0 : \beta = 0 \quad \text{mot} \quad H_1 : \beta \neq 0.$$

Nullhypotesen betyr "ingen lineær sammenheng" mellom $E(Y|x)$ og x .

- Dersom vi antar at både X og Y er stokastiske, og at simultanfordelinga er binormal med korrelasjonskoeffisient ρ , så er

$$\beta = \rho \frac{\sigma_Y}{\sigma_X} \quad (\text{Kap. 11.12}).$$

TMA4245: Kapittel 11 del 2 – p.7/10

Estimatoren A for skjæringspunktet α

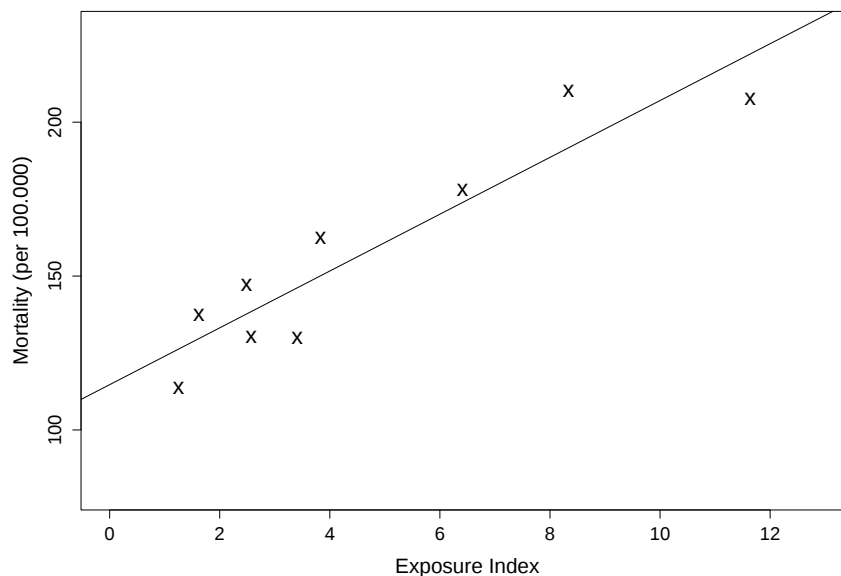
- Estimator $A = \bar{Y} - B\bar{X}$
- A er normalfordelt med $E(A) = \alpha$ og
$$\text{Var}(A) = \frac{\sigma^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}.$$
- Bereknar konfidensintervall og baserer hypotesetesting på at

$$T = \frac{A - \alpha}{S \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}}$$

er t -fordelt med $n - 2$ fridomsgrader.

TMA4245: Kapittel 11 del 2 – p.8/10

Radioaktivitet og kreftdødsfall

- $a = 114.70$ og $b = 9.23$
- $\sum_{i=1}^9 (x_i - \bar{x})y_i = 900.13$, $\sum_{i=1}^9 (x_i - \bar{x})^2 = 97.51$
- $\sum_{i=1}^9 x_i^2 = 289.42$, $\sum_{i=1}^9 (y_i - a - bx_i)^2 = 1373.95$
- $\bar{x} = 4.62$ og $\bar{y} = 157.34$

TMA4245: Kapittel 11 del 2 – p.9/10

"Bestemmelseskoeffisienten" R^2

- "Coefficient of determination", R^2
- Blir brukt som eit mål på kor godt den lineære regresjonsmodellen passar til dataene.
- Uttrykker kor stor andel av den totale variasjonen i dataene som den lineære regresjonsmodellen forklarer.
- R^2 er gitt ved

$$R^2 = \frac{SST - SSE}{SST} = 1 - \frac{SSE}{SST}, \text{ der}$$

- $SST = \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2$, "total sum of squares"
- $SSE = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2$, "error sum of squares".
- (Dersom X og Y er simultant binormalfordelte vil $R^2 = \hat{\rho}^2$, der ρ er korrelasjonskoeffisienten mellom X og Y).

